

illa privatio sepulturæ fit ex vi censuræ excommunicationis, propter generalem privationem communicationis, quam etiam respectu defunctorum talis censura includit.

15. *Clerici non possunt pro defunctis excommunicatis eleemosynas recipere aut oblationes offerre.* — Præterea prohibentur clericis oblationes seu eleemosynas pro excommunicatis accipiant, cap. Sacris, et cap. A nobis 2, de Sentent. excom., nimirum, quia nullum Ecclesiasticum obsequium eis impendendum est; si enim clerici possent corpus excommunicati comitari, possent etiam eleemosynam aliquam ob eam causam accipere. Adde præterea non solum sacerdotes non debere hujusmodi cultum seu honorem exhibere excommunicatis, verum etiam nec laicos; nam, licet curatio funeris et pompa exequiarum magis sint solatio vivorum, quam subsidia mortuorum, ut dicitur in cap. Animæ, 43, quæst. 2, nihilominus in pœnam excommunicati vult Ecclesia, ut hoc etiam solatio viventes priventur; quoniam id non fit sine aliquo honore, et ideo nec sine aliqua communicatione cum excommunicato. Est tamen discrimen; nam, si clerici exhiberent propriam funeralem curam juxta Ecclesiæ morem, esset illa communicatio in divinis cum excommunicato, atque adeo ex genere suo grave peccatum; honor vero alius exhibitus a laicis tantum esset civilis et humana communicatio, de cujus ratione et gravitate postea dicturi sumus.

16. *An clerici, hunc honorem excommunicatis impendentes, irregulares fiant.* — Hic vero dubitari posset, an clerici exhibentes excommunicato hunc honorem irregulares fiant, per cap. Super eo, de Raptor., ubi de presbyteris et clericis, qui sepulturæ raptoris, de quo ibi est sermo, interesse vel eleemosynas accipere attentaverint, dicitur: *Ordinis sui damnum irrecoverabiliter patiantur.* Respondetur breviter nullam propter hoc delictum latam esse irregularitatem, quia in aliis juribus non habetur, et ex illo non probatur, quia neque illa pœna videtur irregularitas, quæ ipso jure incurratur, sed depositio vel suspensio perpetua per Episcopum imponenda, ut ibi notat Abbas, num. 2, et illa pœna specialis est in eo casu de raptoribus, in odium illius delicti; et ideo non est ad alios casus extendenda.

DISPUTATIO XIII.

DE QUINTO EFFECTU EXCOMMUNICATIONIS, QUI EST PRIVATIO SEU INHABILITAS AD ECCLESIASTICA BENEFICIA PERCIPIENDA, VEL EORUM FRUCTUS.

Haecenus diximus de privatione spiritualium honorum, quæ ad internum animæ commodum propinquius spectare videntur; nunc dicendum est de aliis bonis spiritualibus externis, et quæ aliquod temporale commodum habent annexum, qualia sunt beneficia Ecclesiastica, et fructus eorum, de quibus hic dicemus, prius de beneficiis, deinde de fructibus eorum.

SECTIO I.

Utrum per excommunicationem fiat aliquis incapax beneficii et dignitatis Ecclesiasticæ.

1. *Excommunicatus non privatur beneficiis jam obtentis.* — *Potest autem ob nimiam contumaciam illis privari.* — Quæstio hæc intelligi potest, vel de beneficiis obtentis ante excommunicationem, vel in futurum obtendis. De prioribus, certum est, ligatum excommunicationis censura non privari ipso facto beneficiis, quæ antea possidebat, et consequenter nec fieri inhabilem ad retinendum beneficium antea legitime obtentum; nullo enim jure hujusmodi pœna excommunicato imposita est, imo in multis juribus oppositum supponitur. Primo in iis, quæ privant excommunicatum fructibus beneficii, quæ postea afferemus; illa enim supponunt adhuc manere dominum beneficii, ut notant Doctores, et colligitur ex textu in cap. Pastoralis, § Verum, de Appel. Item in illis, quæ ob nimiam contumaciam seu perseverantiam in excommunicatione jubent excommunicatum privari beneficiis, ad quod citatur cap. Rursus, 44, q. 3. Sed ibi solum dicitur: *Si intra annum causam suam purgare contempserint, nulla eorum vox postea penitus audiatur.* Inde vero colligunt Doctores posse hujusmodi excommunicatum in eo casu privari omnibus beneficiis suis, saltem quando pro crimine excommunicatus est, ut patet ex Innocent. in c. Cum bonæ, de Ætat. et qualit., et sumi potest ex Glossis ult. in c. Cum contumacia, de Hæret., in 6, et in cap. Contingit, de Dolo et contum., quas ad hoc citat Sylvest., verb. *Excommunicatio*, 3, num. 1, § 9, licet satis obscure lo-

quantur. Solet autem objici contra hoc c. Cum bonæ, de Ætat. et qualit. Sed ibi non est sermo de excommunicatione, sed de suspensione, et ideo suo loco illud interpretabimur.

2. *Collatio beneficii excommunicato facta est invalida.* — Omissis ergo beneficiis prius obtentis, de iis quæ durante excommunicatione obtineri possent, prima et generalis regula est, excommunicationem ita reddere personam inhabilem ad Ecclesiastica beneficia, ut collatio ei facta durante excommunicatione omnino sit invalida. Hæc est communis, et satis expresse declarata in cap. Postulastis, de Cleric. excom. ministrant., ubi non solum dicitur excommunicatis non posse Ecclesiastica beneficia conferri, sed etiam eos non posse illa licite retinere, *quia ea non fuerunt canonice consecuti.* Quæ verba aperte significant eos non fecisse sua illa beneficia, et ideo diverso modo loquuntur jura de beneficiis ante excommunicationem obtentis; nam de illis solum dicunt non posse excommunicatum recipere aut retinere fructus eorum; hic autem de ipsismet beneficiis hoc asseritur. Ratio vero seu congruentia hujus pœnæ fuit, quia excommunicatus est suspensus ab omni officio Ecclesiastico, ut supra ostensum est; ergo merito fit inhabilis, ne tunc possit beneficium accipere, quod propter officium præcipue confertur, ut in simili argumentatur Pontifex in cap. Si celebrat, de Cleric. excom. ministrant. Atque hæc est communis doctrina Theologorum in 4, dist. 18. Specialiter Richard., art. 7, quæst. 4; Palud., quæst. 4; Antonin., 3 part., tit. 24, cap. 76; Soto, dist. 22, quæst. 1, art. 4. Conveniunt jurisperiti in dicto cap. Postulastis, et in dicto § Verum, et aliis locis, quæ notat Covarr., in cap. Alma, part. 1, § 7; et Navarr., cap. Si quando, de Rescript., except. 9, et in Summ., cap. 27, num. 21. Atque hinc colligunt omnes, etiam post absolutionem a censura, non posse aliquem obtentum beneficium licite retinere, nisi fiat nova collatio, vel legitima dispensatio, quæ illi æquivalet, quia per solam absolutionem non potest convalescere collatio, quæ nulla fuit. Et consequenter fit, ut nec fructus talis beneficii retinere possit, si eos suscipit; idque duplici titulo, scilicet, et quia excommunicatus illos accepit, et quia beneficium non erat suum; quo titulo tenebitur restituere hos fructus, etiamsi post absolutionem a censura illos accepit.

3. *Beneficii collatio excommunicato facta, etiamsi suam excommunicationem ignoret,*

est invalida. — Quæ omnia locum habent licet excommunicatus bona fide beneficium acceperit, aut suam excommunicationem ignorans, aut probabiliter putans se esse ab illa absolutum, quia ignorantia, quamvis excuset a nova culpa, et consequenter a nova pœna et maxime a nova censura, juxta cap. Apostolicæ, de Cleric. excomm. ministrant., non tamen dat valorem actui, alias invalido, neque impedit effectum provenientem ex priori censura legitime imposita, qui est quasi pœna illius peccati, pro quo prior excommunicatio lata fuit, a quo proinde pœna excusare non potest ignorantia, quæ in beneficii collatione intervenit. Quæ sententia videtur mihi certa, et eam esse communem Doctorum affirmat Covarruvias, sup., num. 3, et Rebuffus, in dicto cap. Postulastis, num. 62. Abbas dicto cap. Pastoralis, § Verum, num. 15, contra Gloss. ibi cum alia Glossa in dict. cap. Apostolicæ. Existimo tamen aliter esse in hoc sentiendum, loquendo de ipso beneficio, aliter de fructibus perceptis et consumptis; nam beneficium omnino retineri non potest; circa fructus autem nonnulla distinctione utendum est. Nam in primis, si ratione beneficii aliquid officium, vel ministerium eadem bona fide exercuit, juste potest conveniens stipendium, seu congruam sustentationem pro ratione sui operis ex fructibus beneficii accipere, quia in re ipsa Ecclesiæ inservit, ratione cujus operis dignus est congrua sustentatione, maxime cum bona fide id fecerit; et deinde, si præter congruum stipendium plures fructus accepit, et bona fide illos consumpsit, neque inde factus est ditior, non tenebitur aliquid restituere, quia neque ratione acceptionis, cum bona fide acceperit, et absque culpa, nec ratione rei acceptæ, cum jam illa non extet, neque in se, neque in illa, quæ loco illius permaneat. Extra hos vero casus manifestum est, ignorantiam seu bonam fidem acceptionis non excusare ab obligatione restituendi id, quod sine vero titulo acceptum est.

Nonnulla dubia pro præcedentis assertionis declaratione enucleantur.

4. *Primum quid nomine beneficii in assertionem intelligatur.* — Supersunt vero nonnulla dubia necessaria, ut assertio proposita exacte explicetur. Primum est, quid nomine beneficii Ecclesiastici in præsentem intelligentum sit. Et præcipua difficultas de pensio-

nibus est; de cæteris enim nullum dubium, quia, licet hoc nomen, *beneficium*, et stricte et late in jure accipi soleat, juxta cap. penult. de Verb. signific., ubi id notat Abbas, num. 2, et alii, qui ibi in Addit. referuntur, et Glossa, in cap. 4 de Regulis juris, in 6, et ideo in materia odiosa, qualis hæc est, videatur ejus significatio, quantum fieri possit, restringenda, nihilominus certum est, regulam positam intelligendam esse de omni beneficio proprie dicto, sive curam habeat animarum annexam, sive non, sive sit ex minoribus, sive ex iis, quæ majora beneficia dicuntur, ut sunt Episcopatus, et Archiepiscopatus, etc. Ratio est, quia jura generaliter reddunt excommunicatum inhabilem ad omnia beneficia Ecclesiastica, ut constat ex dicto cap. Postulastis, ubi licet non addatur signum distributivum, *omnia*, sed simpliciter dicatur, *beneficia Ecclesiastica*, tamen illa absoluta, et indefinita locutio æquivalet universali, maxime, quia cum propositio illa sit negativa, satis continet illam distributionem, quia negatio omnia destruit. Ut in cap. Cum bonæ, de Ætat. et qualit., dicitur non posse suspensum, quod idem est de excommunicato, beneficia, quæ postea adeptus est, retinere; quod perinde valet ac si diceret: *Non potest aliqua*, atque adeo nulla beneficia retinere potest.

5. Propterea in jure dicitur, excommunicatum esse inhabilem ad beneficia Ecclesiastica, cap. Per inquisitionem, de Elect., et ex hac generali appellatione beneficii, ibi infertur, quemdam non fuisse capacem ejusdem Præposituræ, quia incapax beneficii includit negationem universalem ejusdemque dignitatis, vel præbendæ, quæ sub hac voce proprie comprehenditur, c. *Felicis*, vers. *Quod si quis*, de Pœnis, in 6, ubi Glossa advertit nomine beneficiorum, seu beneficiatorum, non comprehendendi Episcopatum, vel Episcopum, nisi exprimat, ut ibi fit. Verumtamen existimo id multum pendere ex subjecta materia; nam in cap. Inquisitores, de Hæret., et in cap. Quia periculosum, de Sentent. excomm., ut exciperentur Episcopi a generali sententia, vel jurisdictione, necessarium fuit ibi specialiter disponi. In cap. autem Dilectus, de Concess. præbend., ubi quædam constitutio Alexandri III de beneficiis Ecclesiasticis ita exponitur, ut Episcopatum non comprehendat, ideo ita fit, quia ex verbis, et circumstantiis ipsius constitutionis aperte constat hanc fuisse mentem Alexandri, et Concilii Lateran., ut

patet ex ipso Concilio, part. 4, cap. 8. At vero in præsentī nulla est ratio hujus restrictionis, et alias prohibitio, seu incapax est universalis. Imo a fortiori sumitur argumentum efficax, nam si excommunicatus est incapax inferiorum beneficiorum, multo magis superiorum.

6. Addo vero ulterius, non solum hoc intelligi de beneficiis Ecclesiasticis in rigore sumptis, quæ requirunt, et titulum spiritalem de se perpetuum, et jus ad temporales fructus ratione officii percipiendos, verum etiam de quacumque dignitate, et officio Ecclesiastico, etiam si ad tempus concedatur, ut est munus vicarii, et administratoris vel gubernatoris Episcopatus, qui interdum ad tempus constituitur, cap. ult. de Supplend. negl. Prælat., et cap. Is cui, de Elect., in 6. Item munus Prælati in aliqua religione, quod et temporales fructus non habet, et sæpe ad tempus tantum durat. Item munus legati, aut delegati, aut inquisitoris, non est Ecclesiasticum beneficium; et tamen horum omnium est incapax excommunicatus, quia est incapax usus jurisdictionis, et Ordinis, et omnia hæc ad aliquem usum ex his ordinantur; et ideo qui illo privatus est, recipere non potest de novo munus vel officium ad illum usum ordinatum, sive illud sit proprium beneficium Ecclesiasticum, sive qualibet alia dignitas, argumento cap. ult. de Cleric. excomm. ministr. Ex quo Abbas ibi, num. 3, colligit, quod prohibito exercitio alicujus actus, prohibetur omne id, per quod pervenitur ad illum actum. Item est alia ratio, quia excommunicatus fit extra omnem Ecclesiasticam communionem; assumptio autem ad quamlibet Ecclesiasticam dignitatem est magna communicatio Ecclesiastica; et ideo est incapax illius. Qua ratione usus est Innocent. III, in cap. Postulastis, de Clerico excomm., dicens: *Consultationi vestræ respondemus, quod cum excommunicatis communicari non debeat, clericis excommunicationis vinculo inmodatis, Ecclesiastica beneficia conferri non possunt.* Ubi, licet, proprietate verborum inspecta, conclusio tantum inferatur de beneficiis Ecclesiasticis, ex vi tamen antecedentis idem concluditur de omnibus dignitatibus et muneribus dictis. Excipienda vero est Summi Pontificis dignitas, a qua nemo repellitur propter excommunicationem, ut docuit Sylvest., verb. *Excommunicat.*, 9, num. 5, cum aliis, et infra, disputatione sequente, sect. 2, commodius ostendemus. An

vero sic electus ipso jure absolutus maneat, vel quo modo absolvi debeat, infra de absolutione tractando dicitur.

7. *Pensio perpetua, nomine beneficii comprehenditur.* — *Num temporalis nomine beneficii veniat.* — *Ratio dubii.* — Solum ergo superest difficultas circa pensiones. Duplex autem pensio distingui consuevit: quædam perpetua, quæ datur in titulum beneficii; alia temporalis, quæ absque spirituali titulo superioris auctoritate conceditur, propter diversas causas, ut constat ex usu. De priori nulla est difficultas, quia est proprie beneficium Ecclesiasticum, ut notant Abbas, et alii in cap. Conquerente, de Cleric. non residentibus; Rota, Decis. 39 de Rescript. in antiqu.; Covarr., in Pract. quæst., cap. 36, num. 40; nam talis pensio constituitur, quando expingui beneficium certa aliqua portio extrahitur, non in commodum alicujus, sed ut deinceps perpetuo conferatur tanquam Ecclesiasticum beneficium. De qua videri potest Gigas, quæst. 28 de Pensionib., in fine, et quæst. 54, num. 5; et Caccialupus, quæst. 42 de Pension.; qui docent hujusmodi pensionem venire appellatione Ecclesiastici beneficii. Et sane, quantum ex Abbate, et aliis auctoribus colligere possum, id est hæc pensio perpetua, quod nos præstimonium appellamus, de quo certum est esse beneficium Ecclesiasticum, ut late Soto, lib. 40 de Inst., quæst. 5, art. 3; Calder., in cap. In nostra, de Rescr.; Rebuffus in Praxi. tit. *Secularia beneficia*, num. 49; et colligitur ex cap. ult. de Concess. præbend., in 6, princ., ibi, *Præstimonis*, et docuit Glossa, in Clem. ult., verb. *Quodcumque*, de Vit. et honest. cler.; et videri potest Decis. in Rubric. de Rescript., num. 3; et Abb., Consil. 47, num. 4, volum. 2. Unde consequenter etiam est certum collationem ejus excommunicato factam nullam esse. Estque communis resolutio Panormitani, et aliorum, in cap. Ad audientiam, de Rescript. De aliis vero pensionibus temporalibus major difficultas est, quia illæ non sunt Ecclesiasticum beneficium, ut prædicti auctores fatentur, et tradit Navarr. in Summ., cap. 23, n. 444, et constat inter alia, quia de ratione beneficii Ecclesiastici est, ut sit jus perpetuum, ut ex variis decretis notat Glossa in cap. unico, de Capell. Monach., in 6, verb. *Perpetui*. Item, quia hæ pensiones non dantur, quantum est ex se, ob titulum, vel officium Ecclesiasticum, quod etiam est de ratione Ecclesiastici beneficii. Denique id aperte col-

ligitur ex cap. Quamvis, de Præbend., in 6, ubi dicitur in litteris Apostolicis de aliquo providendo in Ecclesiasticis beneficiis, non intelligi pensionem. Hinc ergo colligi videtur excommunicatum non esse incapacem pensionis, quia neque illa est beneficium Ecclesiasticum, neque datur propter aliquod munus, vel usum alicujus actus, a quo excommunicatus suspensus sit.

8. *Prima sententia.* — *Secunda sententia.* — *Tertia sententia.* — De his ergo pensionibus tres invenio sententias. Prima simpliciter negat excommunicatum esse incapacem harum pensionum propter fundamentum tactum, quod non sunt beneficia, nec dignitates, nec munera Ecclesiastica; addendo, quod odia et pœnæ restringenda sunt. Item solum sunt quædam veluti donationes temporales. Unde quantum est ex natura illarum, pecunia redimi possunt, quanquam ob decentiam, et ad vitandos abusus prohibitum sit, ne id fiat sine auctoritate Pontificis. Secunda sententia extreme opposita est, excommunicatum esse incapacem pensionis. Hanc tenet Gigas, quæst. 44 de Pensionib.; inclinatur Covarr., cap. Alma, part. 4, § 7, num. 2, qui fatetur, pensionem non esse beneficium Ecclesiasticum, et in illa non procedere rationem supra traditam, ex cap. Si celebrat, de Cler. excomm. minist., quia pensio non ordinatur ad aliquod ministerium prohibitum excommunicato: *Sed tamen* (inquit) *propter odium excommunicatorum, et quia pensiones redditus Ecclesiastici sunt, non admodum hanc opinionem improbamus.* Quibus verbis satis significat hic auctor, nec ratione satis firma, neque assensu satis definito huic adhærere sententiæ. Gigas vero addit, curiam Romanam amplecti hanc opinionem; et ideo introduxisse stilum, quoties expediuntur litteræ pensionis, præmittendi clausulam absolventem ab omnibus censuris dumtaxat ad talem effectum. Tertia sententia distinctione utitur; nam quædam sunt pensiones quasi mere temporales, quæ dantur ex causa humana, ut propter servitia parentum in militia, vel alia simili; et in his ait hæc opinio procedere priorem sententiam. Aliæ sunt quæ conferuntur proxime, et immediate propter munus aliquod spirituale, ut cum datur coadjutor Episcopo, vel administrator Episcopatus, et ex fructibus assignatur illi certa pensio in stipendium, et tunc ait procedere posteriorem opinionem.

9. Quod videtur indubitatum, quia tunc

pensio est quid accessorium ad munus spirituale, cujus collatio nulla est, ut supra dictum est; ergo et pensio ipsa est nulla. Aliæ vero sunt pensiones, quæ nec sunt pure ex titulo temporali, neque immediate dantur propter spirituale munus, remote tamen, et mediate oriuntur ex aliqua causa spirituali, ut quando ad dirimendam litem inter clericos super causa beneficii, alteri datur beneficium, et alteri pensio assignatur, juxta cap. Si essent, de Præbend., vel cum aliquis renunciat beneficium reservata pensione, quæ remote saltem confertur ob titulum beneficii prius habiti, vel in sustentationem quodammodo debitam ob servitium, et ministerium spirituale, prius Ecclesiæ exhibitum, et de hoc tertio genere pensionum res videtur utrinque dubia, et probabilis.

10. *Nulla pensio licite dari excommunicato, vel ab ipso accipi potest.* — Dico primo, nunquam esse licitum dare pensionem Ecclesiasticam excommunicato, cujuscumque generis illa sit; et a fortiori neque illi esse licitum eam recipere. Hoc probatur ratione textus in dict. cap. Postulastis, quia scilicet cum excommunicatis communicari non debet; sed assignatio pensionis Ecclesiasticæ est quædam communicatio Ecclesiastica; imo spiritualis dici potest, nam, licet illi fructus secundum se temporales sint, per quamdam tamen relationem moralem sunt quid spirituale, quatenus sunt bona Ecclesiæ, et Deo dicata; ergo non est licita talis communicatio. Deinde censeo, excommunicatum, quamdiu est censura ligatus, non posse jure exigere pensionem, imo repelli posse si exceptio excommunicationis illi opponatur, juxta cap. Exceptionem, de Exception. Et ratio est, quia illa est quædam communicatio; ille autem omni communicatione privatus est. Adde, quod, ut infra dicemus, excommunicatus non facit suos Ecclesiasticos fructus; sed redditus pensionis sunt fructus Ecclesiastici; ergo excommunicatus, quamdiu ligatus est, illos non facit suos. Ex quo tandem probabilior censeo primam sententiam, quia plus est obtinere jus novum ad fructus; pensionis percipiendos, quam ipsos fructus, sed is, qui jam antea erat pensionarius constitutus, non potest fructus pensionis percipere; ergo multo minus potest jus ipsum pensionis excommunicatus acquirere. Atque hoc modo habet hic etiam locum regula, quæ sumitur ex dict. cap. Si celebrat, quod excommunicatus, dum fit inhabilis ad

aliquem actum, fit etiam inhabilis ad recipiendum de novo id, quod est quasi principium talis actus; nam excommunicatus est inhabilis ad percipiendos fructus pensionis; principium autem veluti morale percipiendi illos est jus illud, quod acquiritur per assignationem, seu collationem pensionis; ergo est incapax, ut tale jus de novo acquirat. Et ideo etiam rescriptum, seu bulla ab excommunicato impetrata ad effectum obtinendi pensionem nulla est, nisi ad talem effectum absolutionem obtineret, arg. cap. Dilectus, de Rescript., et cap. 4, de Rescript., in 6, ubi id notant Doctores, et Abbas in cap. Veritatis, de Dolo et contumacia. Ex quo textu in ultimis verbis non leve sumitur argumentum ad rem, de qua agimus, confirmandam. Dicitur enim ibi, omnem alienationem de rebus Ecclesiasticis, ab excommunicato factam, esse irritam; ergo a fortiori assignatio pensionis, vel ejus acceptio respectu excommunicati nulla existit. Denique in hac materia, collatio illicita est etiam nulla, juxta textum in dicto cap. Postulastis; sed ostensum est hanc collationem esse illicitam; ergo est nulla, quia re vera non est canonica eo modo, quo esse potest, et debet, quæ est etiam ratio illius cap. Postulastis. Quæ fundatur in regula prima de Regul. juris, in 6, quod beneficium Ecclesiasticum sine institutione canonica non potest licite retineri. Et, quamvis hæ rationes in secundo, et tertio genere pensionum manifestius procedant, tamen de primo etiam sufficienter probant, et rationes in contrarium non procedunt, quia proposita regula non tantum de beneficio Ecclesiastico propriissime sumpto procedit, sed etiam de quolibet jure percipiendi Ecclesiasticos fructus, ut ostensum est.

11. Secundo dubitari potest circa eandem regulam, quid nomine collationis intelligendum sit, et an ad omnes modos collationis beneficii extendatur. In qua re primo dicendum est sub collatione comprehendi electionem, præsentationem, seu nominationem excommunicati ad beneficium Ecclesiasticum. Ita docent communiter Doctores supra citati, et distinctius declarat Covarr., num. 4 et 2, et fundamentum est, quia fere de iis omnibus in propriis terminis jura loquuntur, vel (si quid omittunt) eadem de illo ratio est. Et in primis de electione videtur textus satis expressus in c. Cum dilectus, de Consuetud. ubi sermo est de suspensio; item in c. Constitutus, 4, de Appellat.; sumitur etiam ex c. Si

celebrat, de Cler. excom. minist., ubi electio ejus, qui minori excommunicatione ligatus est, irritanda dicitur, vel ut multi interpretantur, irrita declaranda; ergo a fortiori erit irrita electio facta de illo, qui majori excommunicatione ligatus est. Atque hinc inferunt omnes etiam præsentationem, seu nominationem hujusmodi excommunicati non valere, quia hæc omnia proxime ordinantur ad beneficii collationem, seu obtentionem; et ideo æque nulla sunt, ac ipsa collatio, juxta principium traditum in dict. cap. Si celebrat. Item, quia qua ratione electio personæ inhabilis ad aliquod beneficium, vel officium nulla est ex natura rei ob personæ incapacitatem, eadem, præsentatio, vel nominatio personæ inhabilis nulla esse debet; persona autem excommunicati inhabilis est; et ideo jura quoad hanc rem hæc omnia parificant, ut in simili dixit Glossa penultima in cap. Si postquam, de Elect., ubi generaliter idem dicit de provisione beneficii, et de postulatione ad beneficium. Quod sumitur etiam ex cap. 4 de Postulat. Prælat., ubi postulatio ejus, qui interdictionem violaverat, nulla reputatur; multo ergo magis postulatio excommunicati, ut ibidem notat Abbas cum Gloss. ult., num. 34.

12. *Resignationem beneficii in favorem excommunicati factam esse nullam.* — Atque hinc inferitur primo, resignationem beneficii in favorem excommunicati factam, sive simplex sit, sive per modum permutationis, invalidam esse, ut Covarr. supra notat cum aliis, quos refert. Et ratio est clara, tum quia per resignationem vel permutationem validam novum jus ad beneficium acquiritur; excommunicatus autem incapax est acquirendi quacumque ratione Ecclesiasticum beneficium, vel jus in illud, seu ad illud; tum etiam quia, si ex aliis causis persona sit inhabilis, permutatio non tenet, ut significavit Gloss., in Clem. 4 de Pœnit., verb. *Obtinenda*; ergo idem erit in præsentanti.

13. *Impetratio beneficii ab excommunicato obtenta, est ipso jure nulla.* — Secundo inferitur ex dictis, omnem impetrationem beneficii ab excommunicato obtentam, esse ipso jure nullam, quod omnes colligunt ex c. 4 de Rescript., in 6. Ubi rescriptum ab excommunicato impetratum nullum esse dicitur. Dicit aliquis ibi tantum esse sermonem de rescripto ad litem impetrato; et ideo non esse extendendum ad alios casus, cum pœnalis, seu odiosa sit constitutio. Antecedens videtur ex frequente expositione Canonistarum haberi,

ut supponunt Gigas, quæst. 44 de Pensionib., et Covarr., dict. §, num. 9. Qui tacite respondet negando consequentiam; nam inde sumitur argumentum a fortiori, quod dicit colligi ex cap. Quamvis, de Præbend., in 6, et cap. Ad audientiam, 2, de Rescr. Non tamen video, quomodo ex illis juribus id probetur. Neque etiam video, cur decisio illius cap. 4 ad sola rescripta ad lites impetrata restringenda sit, cum verba sint universalis; et maxime cum per illa verba: *Super alio quam excommunicationis, vel appellationis articulo*, duplex exceptio adhibeatur, quæ firmat regulam generalem in omnibus aliis casibus, ut ibi notat Glossa, verb. *Alio*. Et videtur esse communis interpretatio, maxime quando rescriptum ad commodum proprium ipsius excommunicati obtinetur, ut notavit Abbas, in c. Veritatis, de Dolo et contum., n. 47, et latius Felinus, in cap. ult., col. 2, de Except. Posset etiam hoc confirmari, quia tacens aliquid quod difficiliorem redderet rescripti concessionem, facit illam subreptitiam, juxta cap. Super litteris, de Rescriptis; nam si constaret Pontifici de excommunicatione petentis rescriptum, illud non concederet; ergo. Tandem argumentor ex cap. Si celebrat, quia cum excommunicatus sit inhabilis ad beneficium, etiam est inhabilis ad impetrandum illud, vel litteras, quæ ad hoc possint conferre.

14. *Collatio beneficii facta a Pontifice motu proprio alicui excommunicato, est invalida.* — Tertio inferitur, etiamsi Summus Pontifex absque petitione, vel impetratione alterius, motu proprio conferat beneficium alicui, qui excommunicatus est, collationem invalidam esse, quando Pontifex ignorabat, eum, cui beneficium confert, esse excommunicatum, quia tunc non censetur cum eo dispensare, nec eum absolvere; nam hæc voluntarie fieri debent, et juste ac prudenter; et ideo nisi prævia cognitione fieri non censetur. Atque ob rationem oppositam, si Pontifex sciens alterius excommunicationem, illi beneficium tribuat, censetur tacite illum absolvere, saltem quantum ad illum effectum, quod jam communi stilo expresse semper fit, ut latius Covarr., supra, num. 2.

15. *Commenda Ecclesiæ excommunicato facta, est irrita.* — Quarto inferitur, etiam commendam, seu commendationem Ecclesiæ excommunicato factam irritam esse, quia illa etiam ordinatur ad officium, ad quod excommunicatus inhabilis est. Item, quia ob hanc causam in cap. Nemo, de Elect., in 6, com-